

Rekenkamer Ommen

Jaarverslag 2025

&

Onderzoeksprogramma 2026

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Werkzaamheden van de Rekenkamer in 2025	4
2.1. Onderzoek naar vitale kernen.....	4
2.2. DoeMee-onderzoek 2025: onderbesteding.....	4
2.3. Onderzoek naar Recreatie en Toerisme	4
2.4 Procesoverzicht 2025	5
2.5. Evaluatie Rekenkamer.....	5
3. Overzicht kosten 2025 Rekenkamer Ommen	6
4. Onderzoeksprogramma 2026	7
4.1. Onderzoek naar recreatie en toerisme in de gemeente Ommen	7
4.2. DoeMee-onderzoek 2025: onderbesteding.....	7
4.3. Wat staat er verder op de planning?	7
4.4. Begroting Rekenkamer 2026	7

REKENKAMER OMMEN JAARVERSLAG 2025

1. Inleiding

Rekenkamer Ommen ondersteunt de gemeenteraad in haar kaderstellende en controlerende taken. De Rekenkamer onderzoekt de doelmatigheid, doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur.

In de praktijk doet de Rekenkamer onderzoek naar (een van) deze 3 thema's aan de hand van de volgende vragen:

1. Heeft het gemeentebestuur (college en raad) bereikt wat ze wilde bereiken?
2. Heeft het gemeentebestuur gedaan wat het zou doen?
3. Heeft dit gekost wat het mocht kosten en zijn daarbij de (vastgelegde) regels en afspraken nageleefd?

De Rekenkamer kan dus kijken naar

- De manier waarop het beleid is voorbereid en geformuleerd,
- De manier waarop het is uitgevoerd,
- De aansluiting tussen beleid en uitvoering: is de uitvoering in lijn met wat het bestuur zich had voorgenomen en zijn de ambities wel realistisch gelet op de 'spankracht' van de uitvoering,
- Het lerend vermogen van het bestuur: evalueert het bestuur en trekt het bestuur lessen en neemt het op basis daarvan adequate maatregelen.

De gemeenteraad van Ommen heeft een onafhankelijke Rekenkamer, die bestaat uit externe, niet uit de raad gekozen leden. Een onafhankelijke Rekenkamer is een belangrijk instrument voor de raad om zich een oordeel te vormen over de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde beleid. Goede controle en toezicht van de gemeenteraad op het bestuur en de beleidsuitvoering door burgemeester en wethouders is een essentieel onderdeel van het democratisch functioneren van een gemeente. Met de uit de onderzoeken getrokken conclusies en hierop gebaseerde aanbevelingen voor verbeteringen, heeft de gemeenteraad een instrument – naast andere – om zijn controlerende taak tegenover het college van burgemeester en wethouders adequaat uit te oefenen.

De onafhankelijkheid van de Rekenkamer geeft dat zij zelfstandig haar onderzoeksagenda, werkwijze, vormgeving en presentatie van haar bevindingen bepaalt. Voor de leden van de Rekenkamer betekent die onafhankelijkheid en de positionering van de Rekenkamer ten opzichte van de raad dat een goed bestuurlijk gevoel en inlevingsvermogen in de positie van de raad en het college van burgemeester en wethouders vereist is. Op die manier kan elk bestuursorgaan zijn eigen specifieke rol in het openbaar bestuur adequaat vervullen.

De leden van de Rekenkamer in 2025 zijn:

Ronald Paping (voorzitter), Ilja Jacobs (lid) en Paul Hartholt (lid).

De Rekenkamer wordt gedurende het jaar ondersteund door een ambtelijk secretaris, dit was tot november 2025 Bregien Goosselink en dit is vanaf december 2025 overgenomen door Vianna Spang.

2. Werkzaamheden van de Rekenkamer in 2025

2.1. Onderzoek naar vitale kernen

De Rekenkamer is in september 2024 gestart met het onderzoek naar vitale kernen. Als opvolging hierop heeft de Rekenkamer een terugkoppeling gegeven aan het presidium over de stand van zaken van het onderzoek op 6 maart.

Aan de hand van dossier onderzoek, enquêtes en interviews in de maanden daaropvolgend kon de Rekenkamer op 15 mei de eerste bevindingen van het onderzoek delen met de raad d.m.v. een raadsinformatiebijeenkomst.

Na het opstellen van het conceptrapport heeft er ambtelijke verificatie plaatsgevonden en het college heeft een bestuurlijke reactie toegestuurd, waarop de Rekenkamer een reactie heeft gegeven. Op 11 september 2025 is het onderzoeksrapport aan de raadscommissie aangeboden en daaropvolgend op 25 september is het in de gemeenteraad behandeld. Het onderzoeksrapport is goed ontvangen in de gemeenteraad. De Rekenkamer is benieuwd naar de opvolging van de aanbevelingen.

2.2. DoeMee-onderzoek 2025: onderbesteding

Door de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers is besloten in 2025 een onderzoek te doen naar onderbesteding bij lagere overheden. Wij hebben besloten om als Rekenkamer Ommen ook mee te doen aan dit 'DoeMee-onderzoek'. Dit is eigenlijk een quickscan voor de gemeente Ommen. Met een bescheiden inzet van middelen krijgen we daarmee een goed beeld van de situatie van Ommen, ook in vergelijking met andere gemeenten.

2.3. Onderzoek naar Recreatie en Toerisme

Op 6 maart 2025 heeft een overleg plaatsgevonden met het Presidium over het thema voor het volgende onderzoek. Er lag een zogenoemde longlist en shortlist voor met verschillende thema's. De Rekenkamer heeft, het Presidium gehoord te hebben, na zorgvuldige afweging besloten een onderzoek te doen naar het thema recreatie en toerisme. De Rekenkamer is daarmee in september gestart en heeft uw raad en het college daarover in december geïnformeerd.

2.4 Procesoverzicht 2025

In chronologische tijdsvolgorde zijn er de volgende contactmomenten geweest met de gemeenteraad.

6 maart:	Vergadering met het Presidium over mogelijke onderzoeks-onderwerpen, de stand van zaken en een evaluatie van de Rekenkamer.
8 mei:	Brief aan de gemeenteraad over de start van het DoeMee-onderzoek naar onderbesteding.
15 mei:	Raadsinformatiebijeenkomst met de eerste bevindingen van het onderzoek Vitale kernen.
11 september:	Raadcommissievergadering waarin het onderzoeksrapport Vitale kernen is gepresenteerd.
25 september:	Behandeling in de raad van het onderzoeksrapport Vitale kernen.
10 december:	Brief aan de gemeenteraad waarin is meegedeeld dat is gekozen voor het onderzoeksthema 'Recreatie en Toerisme in de gemeente Ommen'.

De onderzoeksrapporten zijn te vinden op de website van de Rekenkamer Ommen.
<https://www.ommen.nl/bestuur-organisatie/Rekenkamer>

2.5. Evaluatie Rekenkamer

Door de Rekenkamer is voor het presidium een evaluatie gedaan van de eerste anderhalve jaar van het functioneren van de nieuwe Rekenkamer, die in september 2023 is geïnstalleerd. De Rekenkamer wil jaarlijks minimaal één volwaardig onderzoek aan de Raad presenteren en daarnaast incidenteel quick scans, inspiratiebrieven en kortere onderzoeken. Daarbij wil de Rekenkamer de Raad en organisatie niet overvoeren, omdat we ons realiseren dat de gemeente Ommen een kleinere gemeente is.

Geconstateerd is dat zowel het onderzoeksbudget als de ondersteuning de afgelopen jaren is ingekrompen en onvoldoende zijn om een volwaardige Rekenkamer te zijn. Deze conclusies zijn reeds door het presidium onderschreven. Dit heeft in 2025 geleid tot een incidentele uitbreiding van de ondersteuningscapaciteit van 3,6 uur per week naar 6 uur per week. En de toezegging dat het onderzoeksbudget in 2025 mag worden overschreden vanwege de inhaalslag die de Rekenkamer wenst te maken. In de begroting 2026 is voorzien in structurele ondersteuning voor 8 uur per week en is het onderzoeksbudget structureel verhoogd van € 16.280 in 2025 naar € 25.415 in 2026.

3. Overzicht kosten 2025 Rekenkamer Ommen

Onderzoekskosten	€ 23.571,50
Contributie NVvR	€ 305,00

Presentiegelden	€ 6.643,00
-----------------	------------

Reiskosten voorzitter/leden	€ 667,00
-----------------------------	----------

Totaal uitgegeven	€ 30.586,50
Beschikbare budget	€ 22.661,00
Tekort/overschrijding 2025	€ - 7.925,50

4. Onderzoeksprogramma 2026

4.1. Onderzoek naar recreatie en toerisme in de gemeente Ommen

In 2025 is gestart met het onderzoek naar recreatie en toerisme. Onderzoeksbureau BMC uit Amersfoort voert het onderzoek uit. In de eerste helft van 2026 heeft het documentonderzoek en de eerste interviews plaatsgevonden. In mei 2026 zullen er scenariosessies volgen met de gemeenteraad en externe partners. Daaropvolgend verwachten we in de zomer de bestuurlijke reactie op te vragen en in het najaar 2026 het onderzoeksrapport aan te kunnen bieden aan de raadscommissie.

4.2. DoeMee-onderzoek 2025: onderbesteding

Door de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers is besloten in 2025 een onderzoek te doen naar onderbesteding bij lagere overheden. Dit zit inmiddels in de afrondende fase. Begin maart zijn de landelijke uitkomsten van dit onderzoek gepubliceerd en wij verwachten dit onderzoek in een Rekenkamerbrief met de resultaten gericht op de gemeente Ommen in april 2026 aan te bieden aan de raadscommissie.

4.3. Wat staat er verder op de planning?

Elk jaar maken wij een lijst met mogelijke onderzoeksonderwerpen en gaan aan de hand van deze onderwerpen in overleg met het presidium over het volgende onderzoek. In verband met de gemeenteraadsverkiezingen heeft dit overleg nog niet plaatsgevonden. Wij streven ernaar om dit op 25 juni met het nieuwe presidium te bespreken. Daarna neemt de Rekenkamer een besluit welk thema geschikt is voor het eerstvolgende onderzoek.

4.4. Begroting Rekenkamer 2026

	Budget
Reiskosten Rekenkamercommissie	€ 670,00
Presentiegelden Rekenkamercommissie	€ 5.473,00
Onderzoek	€ 25.415,00
Contributie NVvR	€ 315,00
Totaal	€ 31.863,00

Voor 2026 is, conform de gemaakte afspraken, een hoger onderzoeksbudget begroot. De presentiegelden zijn echter te laag geraamd. Dit wordt veroorzaakt door een technische fout in het financiële systeem en doordat bij de indexering is uitgegaan van prijscompensatie (2,7%) in plaats van looncompensatie (3,7%).